

JIHOČESKÁ UNIVERZITA – TEOLOGICKÁ FAKULTA

Katedra pedagogiky

doc. Michal Kaplánek, Th. D. – vedoucí katedry

Kněžská 8, 370 01 České Budějovice tel. 387773529 e-mail: kaplanek@tf.jcu.cz

Hodnocení diplomové práce Bc. Soni Vtípilové „Křesťané v období mladé dospělosti“

Předložená práce vychází z předpokladu, že pastorační aktivity by měly být určitou odpovědí na potřeby lidí, a to zejména na ty potřeby, na které může specifickým způsobem odpovídat právě církev. Samozřejmě se díváme na pastorační především z hlediska poslání církve, ale jestliže tímto posláním je služba (diakonia), je zcela namístě zamýšlet se právě nad tím, na co by měla být tato služba zaměřena, a tedy i na potřeby a očekávání, která mají členové církve vůči celému církevnímu společenství, včetně představených.

Cílem předložené práce je tedy analyzovat na základě kvalitativního výzkumu specifická očekávání mladých dospělých (tedy lidí v období ranné dospělosti) vůči církvi. Je škoda, že tento cíl není jasně vyjádřen už na začátku práce.

Vzhledem k tomu, že autorka věnovala pozornost mladým dospělým, kteří často spíše propadají sítem církevní pastorace, věnuje velkou část své práce tomu, aby osvětlila zvláštnosti situace lidí v tomto období života, a zejména zvláštnosti jejich života a vztahů v církvi. O mladých dospělých se v naší pastorální teologii málo uvažuje a málo publikuje. Proto nepovažuji za chybu, že toto teoretické pojednání tvoří vlastně polovinu textu (teoretická část – s. 7-49, praktická část – s. 50-96). Autorka se v této části své práce, která je rozdělena na 4 kapitoly a shrnutí, opírá jak o dostupné analýzy vývoje současné společnosti (zvl. Bauman, Nešpor, Lužný), tak i o práce pastorálních teologů (zvl. Martinek, Kaplánek) a vývojových psychologů (zvl. Říčan, Vágnerová). Teoretická část dává ucelený pohled na přirozenou i duchovní situaci křesťanů v období mladé dospělosti. Obsahově hodnotím tuto část jako velmi poctivě a dobře zpracovaný vhled do této problematiky. Tato část práce má však jeden závažný nedostatek. Jejím vyústěním by měla být základní výzkumná otázka pro praktickou část, případně pastorálně-teologická kritéria pro hodnocení praktické části. Proto se zdá, jakoby praktická část (kap. 6-8) byly téměř samostatným dílem.

Praktickou část práce, která se opírá o analýzu očekávání mladých lidí od církve, považuji za excelentní příklad využití empirického výzkumu pro pastorální teologii. Autorka zvolila při vyhodnocování polořízených rozhovorů metodu strukturované obsahové analýzy podle rakouského autora Philippa Mayringa. Tento způsob analýzy zajišťuje do značné míry ověřitelnost kvalitativních metod, které jsou jinak až příliš závislé na subjektivním přístupu výzkumníka. Při hodnocení je třeba zvážit i náročnost celé práce, protože výsledná analýza je možná jenom na základě velkého množství dat získaných transkripcí rozhovorů. Bylo by vhodné, kdyby autorka přinesla k obhajobě k nahlédnutí CD s celkovou dokumentací, tj. s přepisem všech rozhovorů.

Pro pastorálního teologa zajímavý výsledek práce nalzáme až v osmé kapitole, kde autorka shrnuje výsledky analýzy a pokouší se odpovědět na ně návrhy pastoračních priorit v práci s mladými dospělými. Jsem si vědom toho, že poctivá pastorálně-teologická reflexe těchto výsledků by si vyžádala mnohem hlubší studium, a to jak situace mladých dospělých, tak i už vyzkoušených nebo novátorských pastoračních koncepcí. To by však přesahovalo možnosti i cíle předložené práce.

Práce je provedena velmi pečlivě po stránce vzhledové, formální i jazykové.

Předloženou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **v ý b o r n ě**.

České Budějovice, 21. ledna 2009

Michal Kaplánek